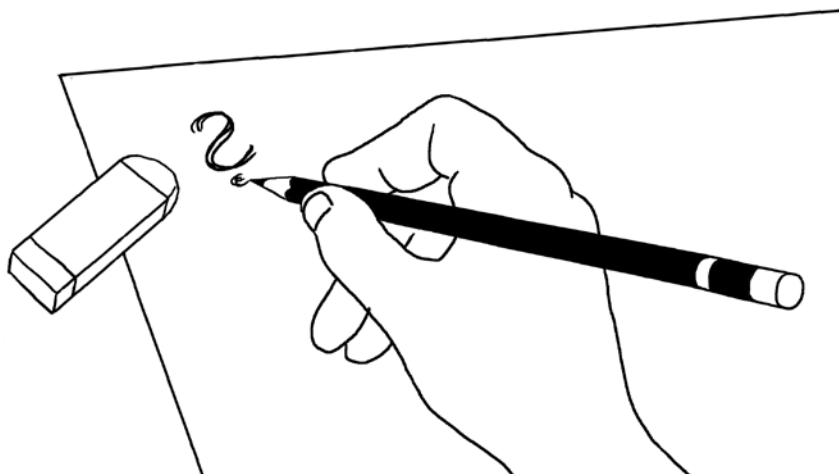

M13 Rešavanje problema s pisanjem

Na ovom radnom listu ćeš naći uputstva za prevazilaženje nekoliko čestih teškoća koje nastaju prilikom pisanja tekstova

- ▶ Ako nemaš ideja o tome šta da napišeš ili imaš teškoća da dobro поделиš tekst, pogledaj radni list 1!

Problem 1

Teško mi je da pišem na maternjem jeziku

- ▶ Dok tražiš ideje i pišeš radnu verziju teksta, možeš koristiti i reči iz jezika redovne škole (npr. nemačkog), ako ti je tako lakše.
- ▶ Ako imaš teškoća u razlikovanju dijalekta od standardnog maternjeg jezika, ili si nesiguran/nesigurna u pogledu pravilnih oblika, jednostavno napiši prvu verziju onako kako umeš. Tu verziju ćeš zatim pogledati s nastavnikom/nastavnicom ili sa nekim drugim ko dobro vlada standardnim jezikom. Neka ti osoba s kojom pregledaš tekst objasni zašto neke stvari moraš ispraviti.
- ▶ Možda možeš sa nastavnikom/nastavnicom dogovoriti da napišeš samo jedan kratak, ali onoliko korektan tekst koliko možeš, ili da, recimo, ispraviš prvih pet rečenica najbolje što umeš.
- ▶ Za pitanja u vezi s pravopisom treba da koristiš rečnik na maternjem jeziku.

Problem 2

Ne mogu da smislim uzbudljiv, privlačan početak

- ▶ Još pre nego što napišeš prvu rečenicu, tvoj tekst mora dobiti zanimljiv naslov! Referate i duže tekstove treba da поделиš međunaslovima.
- ▶ Ako pišeš nefikcionalni tekst, uvek na početak stavi kratak pregled sadržaja teksta. To čitaocima ili slušaocima pomaže da se bolje orijentišu.
- ▶ Priča, ili zapisivanje nekog doživljaja, takođe može započeti nekom vrstom pregleda: „Želim da vam ispričam kako sam jednom...“, „U mojoj priči se radi o...“.
- ▶ Priča može početi i „u sred srede“, što doprinosi napetosti. „Ležao/ležala sam na podu kao mrtav/mrtva. Šta se to dogodilo? Sećanje je polako počelo da se vraća...“.
- ▶ Postaviti pitanje čitaocima ili slušaocima na samom početku takođe može biti efektno. „Želite li saznati šta mi se dogodilo prošlog leta? Pažljivo me slušajte! Bilo je to jednog...“.

Problem 3

Ne znam šta ni kako da pišem dalje

- ▶ Pročitaj ili ispričaj nekome ono što si dosad napisao/napisala. Porazgovaraj sa tom osobom o tome kako bi tekst mogao da se nastavi.
- ▶ Ako pišeš nefikcionalni tekst ili referat, razmisli o nekom novom aspektu teme, ili o detaljima koje još nisi obradio/obradila.
- ▶ Ako pišeš priču, razmisli o tome šta čitaoci možda još detaljnije žele da saznaju. Napiši nešto o tome. („Tom je legao u krevet i zaspao“ → „Vi, pretpostavljam, želite da čujete kako izgleda Tomov krevet? I njegova soba? To ću vam rado ispričati: ...“.)
- ▶ Pročitaj poslednju rečenicu svog teksta. Dodaj rečenicu u kojoj ćeš pomenuti jednu reč iz te poslednje rečenice. („Tom je legao u krevet i zaspao“ → „Spavao je duboko neko vreme, a onda je skočio kao gromom pogođen, jer se setio...“.)

Problem 4

Ne mogu da smislim dobar kraj teksta

- ▶ Na kraju nefikcionalnog teksta obično je najbolje napisati kratak sažetak, zaključak („U mom tekstu najvažnije je sledeće: ...“.)
- ▶ Često je dobro na kraju teksta napisati svoje mišljenje. „U ovoj priči / Kod ove teme posebno mi se dopada ...“, „Po mom mišljenju, ...“.
- ▶ Možeš se na kraju teksta obratiti i čitaocima. „Nadam se da je bilo jasno šta sam želeo/želela da kažem.“ „A šta biste vi uradili?“

Problem 5

Upomoć, moj tekst je prekratak!

(v. i gore, problem 3)

- ▶ Ako pišeš priču, izmisli neki dodatni lik (npr. bezobraznu mačku), koji se uvek iznova pojavljuje u priči.
- ▶ Proširi neke rečenice u tekstu ili dopiši rečenice. (Na primer: „Tada sam još bio sasvim mali/mala.“ → „Tada, pre pet godina, bio sam / bila sam još sasvim mali/mala. Imao/imala sam najviše šest godina i tek sam išao/išla u vrtić.“)
- ▶ Napiši opširniji kraj priče. Ako pišeš nefikcionalni tekst, napiši dobar sažetak, a ako pišeš priču, dopiši opširnije svoje mišljenje.

